

Навчальна програма «Всесвітня історія. 8 клас. НУШ»

Розроблена на основі модельної навчальної програми «Всесвітня історія. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М.)

Пояснювальна записка

Курси «Всесвітня історія» для 8 класу є продовженням систематичного вивчення курсів історії. Його особливостями є: по-перше, курс відповідає вимогам систематичного вивчення історії та громадянської освіти; по-друге, вивчення історичного матеріалу здійснюється в широких хронологічних межах; по-третє, матеріал укладено за хронологічним і змістово-логічним принципом; по-четверте, у курсах простежується розвиток подій у різних частинах світу, а також подій на теренах України.

Освітньою метою курсу є сприяння формуванню в учнів та учениць загальнолюдських цінностей завдяки створенню в них уявлень про минуле людства та України, зокрема розвитку почуття патріотизму й гідності, поваги до власного минулого та минулого інших народів, поваги до прав і свобод людини та визнання цінності верховенства права; ознайомлення з процесами формування та розвитку людського суспільства, взаємовідносин людини із суспільством і природою через осмислення минулого, сучасного та взаємозв'язку між ними і їхнього взаємовпливу.

Завдання курсу — продовжити формувати усвідомлене вивчення історії, дати необхідний поняттєвий апарат і навички дослідницької діяльності відповідно до вікових особливостей учнів та учениць. Крім того, курс покликаний формувати здатність до практичного використання, творчого втілення набутих компетентностей у повсякденному житті суспільства й особистості. Для досягнення мети та реалізації завдання учні та учениці під час опрацювання курсів мають досягти таких обов'язкових результатів навчання:

1. Удосконалення історико-хронологічного мислення, орієнтації в історичному часі, встановленні причинно-наслідкових зв'язків між подіями, явищами й процесами, діяльністю людей та її результатами в часі, виявленні змін в житті суспільства.

2. Формування засад геопросторового мислення, орієнтації в соціально-історичному просторі, виявленні взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури й навколишнього середовища.

3. Формування ключових елементів критичного мислення, робота з різними джерелами інформації та формулювання історично обґрунтованих питань.

4. Системне мислення, виявлення взаємопов'язаності, взаємозалежності та взаємовпливу історичних подій, явищ, процесів, постатей у контексті відповідних епох; розуміння множинності трактувань минулого й сучасного та зіставлення їхніх інтерпретацій.

5. Усвідомлення ціннісного компонента: власної гідності, діяльність з урахуванням власних прав і свобод, повага до прав і гідності інших осіб, толерантність, протидія проявам дискримінації та нерівного ставлення.

6. Дотримання демократичних принципів, конструктивна взаємодія між учнями та ученицями й учителем/учителькою.

Під час реалізації програми учні та учениці відповідно до Додатка 17 Державного стандарту базової середньої освіти, використовуючи змістовий потенціал курсу, мають продовжувати комплексно формувати такі ключові компетентності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянська та соціальна компетентності;
- культурна компетентність;
- підприємливість і фінансова грамотність.

А також предметні компетентності:

- хронологічна компетентність, тобто вміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни й тяглість життя суспільства;
- просторова компетентність — уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури й природного довкілля;
- інформаційна компетентність — уміння працювати із джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їхню надійність, виявляти та критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;
- логічна компетентність — уміння визначати й застосовувати теоретичні поняття для аналізу та пояснення історичних подій і явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого й зіставляти різні його інтерпретації;
- аксіологічна компетентність — уміння формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу або відповідної групи людей, осмислювати зв'язки між історією і сучасним життям. В основу формування компетентностей учнів та учениць покладено:
 - досвід і попередні знання учнів та учениць як здобувачів і здобувачок освіти;
 - потреби учнів та учениць, що мотивують до навчання;
 - знання і вміння учнів та учениць, набуті в освітньому середовищі (у школі, родині) та соціальних ситуаціях.
- логічно обґрунтовувати позицію;
- конструктивно керувати емоціями;
- оцінювати ризики;
- приймати рішення;
- розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими.

Ціннісний компонент спрямований на формування учнів та учениць як повноцінних людей, які знають загальновизнані правила поведінки, дотримуються їх у школі й поза школою, не байдужі до нехтування ними та реагують відповідно до можливостей. Вони орієнтують на рефлексію про принципи власної поведінки й

поведінки інших людей, застосування вмінь розв’язувати світоглядні (ціннісні, моральні) конфлікти та робити відповідальний вибір.

У викладанні курсів пріоритетними є:

- формування інтересу до історії;
- набуття системних сучасних знань про факти, події, явища, тенденції в розвитку України та світу;
- розвиток історичного, критичного і творчого мислення, здатності розуміти загальний перебіг історичного процесу та проблеми, що постають перед країною і світом, уміти формулювати й обстоювати власні погляди;
- удосконалення базових методів дослідження історії в межах навчального курсу;
- ознайомлення зі світовими культурними надбаннями, зокрема із цінностями та історико-культурними традиціями українського народу;
- усвідомлення ключових соціальних процесів, що впливають на життя людей, бачення суспільних явищ у конкретно-історичних умовах;
- досягнення очікуваних результатів через діяльність (фронтальну, індивідуальну, групову, проєктну, творчу тощо).

Курс «Всесвітня історія. 8 клас. НУШ» розділений на вступ та 6 тем і розрахований на 52 навчальні години.

Структура курсу

№	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Великі географічні відкриття та становлення капіталістичних відносин	10
2	Високе відродження. Гуманізм. Реформація в Західній Європі	8
3	Держави Західної Європи у XVI — XVII ст.	10
4	Османська імперія. Держави Східної Європи в XVII- XVIII ст.	8
5	Епоха Просвітництва	10
6	Східний світ у XVI- XVIII ст.	6

№	Тема	Очікувані результати навчання	Види навчальної діяльності
Тема 1. Вступ. Великі географічні відкриття та становлення капіталістичних відносин. (10 годин)			
1	Повторення. Періодизація. Середні віки в історії Європи та України.	<i>Учень/учениця:</i> • називає хронологічні межі Ранньомодерної доби;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда з класом; • виконання учнями/ученицями пізнавальних завдань; • робота з ілюстративним
2	Вступ. Ранньомодерна доба. Хронологічні межі. Джерела історії Ранньомодерної доби.	• наводить приклади різних видів історичних джерел Ранньомодерної доби; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «Ранньомодерна доба», «світова	

		цивілізація»; • встановлює віддаленість і тривалість подій; • розв'язує хронологічні задачі; • користується історичною періодизацією для характеристики історичних подій, явищ, процесів; • висловлює власну думку щодо наявності взаємозв'язку між всесвітньою історією та історією України;	наповненням підручника, відеоматеріалами, презентацією;
3	Причини й передумови Великих географічних відкриттів XV–XVI ст.	• розповідає про подорожі мореплавців (Христофор Колумб, Васко да Гама, Фернан Магеллан, Хуан Себастьян Елькано, Френсіс Дрейк та інші)	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки; • бесіда вчителя/вчительки з класом; • встановлення послідовності історичних подій за допомогою створення хронологічної таблиці;
4	Конкіста – завоювання Нового світу.	• пояснює наслідки проникнення європейців у різні регіони світу та реакції на це правителів, народів; наслідки проникнення європейців у різні регіони світу для розвитку українських земель; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «Великі географічні відкриття», «Конкіста»;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки; • бесіда вчителя з класом; • колективне обговорення (дискусії) за темами: «Що було головним в експедиціях мореплавців: пошук торговельних шляхів, пригоди чи жага наживи?»;
5	Створення колоніальних імперій	• пояснює наслідки проникнення європейців у різні регіони світу для самих європейців та для	• колективне обговорення (дискусії): «Чому відкриття

		мешканців завойованих територій; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «латифундія», «метрополія», «колоніальні війни»; «колоніальна імперія»;	європейців призвели до утворення колоніальних імперій»?
6	Розвиток ринкових відносин. Мануфактурне виробництво.	• пояснює виклики, що стояли перед людиною, людськими спільнотами Ранньомодерної доби в різних природних середовищах, визначає їхні основні стратегії виживання та розвитку; • розуміє, пояснює та застосовує поняття:	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки; • бесіда вчителя/вчительки з класом; • складання ментальних карт, «асоціативних кушів» тощо.
7	Повсякденне життя населення Західної і Східної Європи.	«мануфактура», «революція цін», «ринкові відносини»; • пояснює яким чином змінювалась економіка під впливом доби нових винаходів та вдосконалень; • дає характеристику розвитку міст, соціальної сфери, побуту європейців;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки; • бесіда вчителя/вчительки з класом; • створення коміксу обраної історичної події;
8	Розвиток науки. Доба винаходів і вдосконалень		• розповідь та пояснення вчителя/вчительки; • бесіда вчителя/вчительки з класом; • робота з ілюстративним наповненням підручника, відеоматеріалами, презентацією;
9	Цивілізації доколумбової Америки (ацтеки, майя, інки)	• дає характеристику політичного устрою, соціально-економічного та культурного розвитку народів Латинської Америки в період до Конкісти;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки; • бесіда вчителя/вчительки з класом; • семінар;
10	Урок узагальнення за	• розрізняє відмінності	• вправи різного

	темою «Великі географічні відкриття та становлення капіталістичних відносин». Тематичне оцінювання	колоніальної експансії Іспанії, Португалії та інших європейських держав; природні, соціальні, технологічні й культурні зміни країн Європи та Азії Ранньомодерної доби та наводить приклади впливу цих змін на життя людини;	рівня складності з визначення історичної постаті, аналізу історичного джерела; пошук та розрізнення первинних і вторинних джерел на задану тему;
Тема 2. Високе відродження. Гуманізм. Реформація в Західній Європі (8 годин)			
11	Гуманізм. Високе Відродження	- розуміє, пояснює та застосовує поняття: «гуманізм», «відродження», «ренесанс», «північне відродження»; - вміє розрізняти твори митців: Рафаеля Санті, Леонардо да Вінчі, Мікеланджело Буонарроті;	- розповідь та пояснення вчителя/вчительки; - бесіда вчителя/вчительки з класом; - робота з ілюстративним наповненням підручника, відеоматеріалами, презентацією;
12	Гуманізм. Високе Відродження. Північне Відродження.	- розуміє, пояснює, застосовує поняття: «гуманізм», «північне відродження»; - вміє розрізняти твори Альбрехта Дюрера, Пітера Брейгеля; - орієнтується в літературних творах В. Шекспіра, Дж. Чосера;	- розповідь та пояснення вчителя/вчительки; - бесіда вчителя/вчительки з класом; - робота з ілюстративним наповненням підручника, відеоматеріалами, презентацією;
13	Реформація у християнській церкві.	- виокремлює причини, перебіг подій і наслідки Реформації в Західній Європі; - дає власну характеристику історичним постатям: М. Лютер, Ж. Кальвін; - оперує поняттями: протестантизм, лютеранство, кальвінізм, місіонерство, єзуїти;	- розповідь та пояснення вчителя/вчительки; - бесіда вчителя/вчительки з класом; - порівняльне мінідослідження «Лютеранство і кальвінізм»;
14	Радикальна реформація в	дає власну характеристику	розповідь та

	Німеччині. Селянська війна	історичним постатям: М. Лютер, Ж. Кальвін;	пояснення вчителя/вчительки; • бесіда вчителя/вчительки з класом; • робота з ілюстративним наповненням підручника, відеоматеріалами, презентацією;
15	Становлення протестантизму. Шмалькальденські війни. Кальвінізм	• виокремлює причини, перебіг релігійних воєн в німецьких князівствах; • проводить порівняльний аналіз протестантських віровчень;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки; • бесіда вчителя/вчительки з класом; • робота з ілюстративним наповненням підручника, відеоматеріалами, презентацією;
16	Контрреформація в Європі. Релігійні війни	• виокремлює причини, перебіг подій і наслідки Контрреформації в Західній Європі, дає характеристику Тридентського собору;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки; • бесіда вчителя/вчительки з класом;
17	Узагальнення теми «Високе відродження. Гуманізм. Реформація в Західній Європі»	• розпізнає на ілюстративному матеріалі пам'ятки культури Високого Відродження; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «Високе Відродження», «Реформація», «Контрреформація», «протестантизм», «лютеранство», «кальвінізм», «релігійні війни», «гугеноти».	• робота з ілюстративним наповненням підручника, відеоматеріалами, презентацією;
18	Тематичне оцінювання		• вправи різного рівня складності з визначення історичної постаті, аналізу історичного джерела; пошук та розрізнення первинних і вторинних джерел на задану тему;
Тема 3. Держави Західної Європи у XVI — XVII ст. (10 годин)			
19	Становлення абсолютної	• називає час становлення	• розповідь та

	монархії у Франції	абсолютної монархії у Франції; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «абсолютизм», «абсолютна монархія»;	пояснення вчителя/вчительки, бесіда;
20	Завершення формування абсолютної монархії у Франції	• дає характеристику історичним персоналіям: Арман-Жан дю Плессі де Рішельє, Луї XIV, Кольбер,	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • колективне обговорення (дискусія) за темами: «Чи була влада французьких королів необмеженою?»;
21	Англія у XVI ст. Королівська реформація	• дає характеристику історичним персоналіям: Генріх VIII, Єлизавета I, Марія Стюарт, Марія I, Френсіс Дрейк;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
22	Англійська революція	• описує перебіг подій Англійської революції; • називає дати Англійської революції, правління Стюартів, заснування Ост-Індської компанії, прийняття «Білля про права»;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда;
23	Іспанська колоніальна імперія. Національно-визвольна війна в Нідерландах.	• розповідає про колонізаторську політику Іспанії, суперництво Іспанії та Португалії в Новому світі, пояснює причини підписання Тордесільяського договору; Національно-визвольну війну в Нідерландах та	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд

		підписання Утрехтської унії,	тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій; • спільне виконання завдань у межах дослідницької діяльності (робота з текстовими та візуальними джерелами, хронологічними й синхроністичними таблицями, контурними картами);
24	Річ Посполита – особливості «шляхетської демократії»	• розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «аристократична (шляхетська) республіка», «шляхетська демократія»;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
25	Міжнародні відносини в XVI – першій половині XVII ст.	• розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «міжнародні відносини», «міжнародний конфлікт»	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда;
26	Тридцятилітня війна	• позначає на карті події Тридцятилітньої війни та її наслідки (територіальні зміни); • виділяє та характеризує зміст Вестфальської системи міжнародних відносин;	• колективне обговорення (дискусія): «Чому після Тридцятилітньої війни виникла необхідність створення системи міжнародних відносин?»;
27	Узагальнення теми «Держави Західної Європи у XVI — XVII ст.»	• виокремлює особливості абсолютної монархії та порівнює процеси її	• вправи різного рівня складності з визначення

28	Тематичне оцінювання	становлення в різних державах; • дає власне судження можливих подальших шляхів розвитку абсолютизму;	історичної постаті, аналізу історичного джерела; пошук та розрізнення первинних і вторинних джерел на задану тему;
Тема 4. Османська імперія. Держави Східної Європи в XVII- XVIII ст. (8 годин)			
29	Османська імперія в XVI–XVIII ст.: внутрішня і зовнішня політика	• демонструє знання перебігу подій, явищ, процесів в Османській імперії; • визначає критерії змін у житті суспільств Османської імперії; • дає характеристику історичним постатям: Сулейман I Пишний, Роксолана; • дає аналітичну характеристику боротьби народів проти османських завоювань;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
30	Московська держава в XVI ст. Правління Івана IV	• формулює та висловлює судження про політику Івана IV Грозного, Олексія Михайловича;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
31	Поява Російської імперії. Північна війна	• формулює та висловлює судження про політику Петра I; • називає дати проголошення Московського царства Російською імперією, Північної війни, аналізує участь українців в житті імперії;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів

			і відеоматеріалів, презентацій;
32	Російська імперія в II пол. XVIII ст.	• формулює та висловлює судження про політику Єлизавети I, Катерини II; • аналізує причини та наслідки реформ в Російській імперії;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
33	Річ Посполита в XVII-XVIII ст. Загибель держави	• виокремлює особливості шляхетської демократії, магнатської демократії; • аналізує події та явища: «шведський потоп», «liberum veto»; • називає дати трьох поділів Речі Посполитої;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
34	Австрійська імперія в XVII- XVIII ст.	• дає характеристику передумовам та наслідкам приєднання Чехії та Угорщини, діяльності Яна Гуса, реформам Марії Терезії та Йосифа II;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
35	Узагальнення теми «Османська імперія. Держави Східної Європи в XVII- XVIII ст.»	• виокремлює особливості розвитку держав Східної Європи в XVII- XVIII ст.;	• вправи різного рівня складності з визначення історичної постаті, аналізу історичного джерела; пошук та
36	Тематичне оцінювання		

			розрізнення первинних і вторинних джерел на задану тему;
Тема 5. Епоха Просвітництва (10 годин)			
37	Ідеї Просвітництва в літературі та філософії	• характеризує Просвітництво як Добу Розуму, коли утверджувалася віра в силу знань і можливість розумного облаштування суспільного життя; • розповідає про енциклопедистів (Дені Дідро, Жан Жак Руссо, Вольтер, Шарль Луї де Монтеск'є);	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
38	Формування сучасного світського світогляду	• дає характеристику діяльності масонських лож, змінам; • оцінює культурний та історичний спадок епохи Просвітництва;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • створення асоціативного куща до поняття «світогляд»;
39	Промислова революція та її наслідки	• дає характеристику причинам та передумовам промислової революції, аналізує зміни, які відбулися в суспільстві через розширення ойкумени, змінення засобів виробництва тощо;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій; • колективне обговорення (дискусія): «Який вплив на життя різних верств населення мала індустріальна (промислова)

			революція?»
40	Повсякденне життя різних верств населення. Родина і дитинство	• дає характеристику змінам повсякденного життя мешканців міст та сільської місцевості, впливам промислової революції на побут різних верств населення;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
41	Англійські колонії в Північній Америці	• описує життя населення колоній Великої Британії в Північній Америці, стосунки колонізаторів з місцевими мешканцями, формування «американського» світогляду;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
42	Війна за незалежність. Утворення США	• висловлює власну думку щодо впливу прийняття Декларації незалежності США на формування поглядів у сфері прав людини; • формулює власну думку про політику Дж. Вашингтона, Б. Франкліна;	• колективне обговорення (дискусія): «Чому англійські колонії в Північній Америці здобули незалежність?»;
43	Культура бароко і рококо	• характеризує бароко як усвідомлення людиною ранньомодерної доби; • наводять приклади барокової архітектури, творів мистецтва та живопису;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних

			навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
44	Класицизм та неокласицизм	• коректно використовує терміни: класицизм, неокласицизм, неоеллінізм; • наводить приклади творів мистецтва та живопису;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • робота з ілюстративним наповненням підручника, перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
45	Узагальнення теми «Епоха Просвітництва»	• розуміє, пояснює та застосовує поняття: «Просвітництво», «енциклопедисти», бароко, класицизм, масони; • аналізує зміни в житті, побуті, світогляді мешканців Європи та «Нового» світу;	• вправи різного рівня складності з визначення історичної постаті, аналізу історичного джерела; пошук та розрізнення первинних і вторинних джерел на задану тему;
46	Тематичне оцінювання		
Тема 6. Східний світ у XVI- XVIII ст. (6 годин)			
47	Китай у XVI- XVIII ст.	• дає характеристику правлінню Маньчжурів. Початок правління династії Цін у Китаї;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
48	Японія у XVI- XVIII ст.	• дає характеристику об'єднанню Японії, завойовницьким походам в Корею та Китай, розуміє сутність явища «Закриття» Японії;	• розповідь та пояснення вчителя/вчительки, бесіда; • перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
49	Індія та Персія у XVI- XVIII ст.	• дає характеристику суспільному, економічному,	• розповідь та пояснення

		політичному та релігійному життю Індії та Персії у XVI-XVIII ст.	вчителя/вчительки, бесіда; • перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій;
50	Узагальнення теми «Східний світ у XVI-XVIII ст.»	• розуміє, аналізує та має власне судження з приводу розвитку країн Сходу в XVI- XVIII ст., виявляє причини відсутності модернізації суспільств цих країн;	• вправи різного рівня складності з визначення історичної постаті, аналізу історичного джерела; пошук та розрізнення первинних і вторинних джерел на задану тему;
51	Тематичне оцінювання		
52	Підсумковий урок	• демонструє знання основних подій, явищ економічного та політичного розвитку держав Ранньомодерної доби, особливості становлення та функціонування ранньомодерного суспільства, змін в культурі, мистецтві, світогляді людства;	• бесіда учителя з класом; • перегляд тематичних навчальних фільмів і відеоматеріалів, презентацій; • узагальнююча гра вікторина/бесіда; створення карти пам'яті «Портрет Ранньомодерної доби»;